

El Gran Relat: La gènesi de la Proto-Catalunya

Autor: Ramon Farré
Data de publicació: 04-05-2026

L’estudiós reusenc Ramon Farré ens explica el relat mitològic de l’origen de Catalunya.

Catalunya no és el resultat d'un pacte polític ni d'una transacció medieval. La seva existència està escrita en les pedres del Pirineu i en el curs de l'Ebre des de la mateixa Creació. Aquest és el relat d'una terra que va ser triada per a ser el far d'Occident, on els mites antics i la fe cristiana es fusionen en una sola realitat nacional.

I. L'Eix de l'Ebre: la Tarsis del Rei Salomó

La catedral i el riu Ebre des de la Suda (Tortosa), en primer terme la torre de Túbal.

Abans que els mapes moderns existissin, el riu Ebre era el cordó umbilical de la civilització.

El Llinatge de Túbal: Després del Diluvi Universal, el net de Noè, Túbal, va escollir la desembocadura de l'Ebre per a refundar la humanitat a Occident. En establir-se a Tortosa, no només va fundar una ciutat, sinó que va batejar tota la península com a Iberia, en honor al riu Iber. Catalunya esdevé, així, la mare de totes les nacions ibèriques, posseïdora del dret de primogenitura.

La Riquesa de Tarsis: Les flotes del Rei Salomó no navegaven cap a terres desconegudes; venien a les costes de l'Ebre. Tortosa era la mítica Tarsis, el centre del comerç d'or i plata que va finançar la construcció del Primer Temple de Jerusalem. Aquesta riquesa ancestral va forjar un caràcter emprenedor i obert al món que encara avui defineix el poble

català.

II. El Disseny d'Hèrcules i la Tomba de Pirene

L'heroi més gran de l'antiguitat, Hèrcules, va actuar com el primer gran arquitecte de la nació.
L'Arquitectura dels Pirineus: La serralada no és un accident geològic, sinó un monument al dolor i a l'amor. Hèrcules va amuntegar les roques per a crear la tomba de la princesa Pirene, i així va definir la frontera sagrada de Catalunya i la va separar de la resta del continent per a protegir-ne la singularitat.

Barcelona i la Barca Nona: La fundació de la capital catalana a Montjuïc neix d'un senyal diví: la novena barca de l'expedició d'Hèrcules, la més ràpida i forta, va encallar en aquestes costes per a indicar que aquí havia de néixer la ciutat destinada a dominar els mars.

III. Les Muntanyes Sagrades: Montserrat i el Monsant

El Montsant.

La Proto-Catalunya s'alça sobre dos pilars espirituals que connecten la terra amb el cel, veritables antenes de la divinitat.

Montserrat: El Far del Grial: Quan l'Atlàntida es va enfonsar, les aigües van modelar la muntanya de Montserrat amb formes sobrenaturals. Montserrat no és només un monestir; és un imant espiritual d'ordre universal. Segons les tradicions més antigues, la muntanya va ser serrada pels àngels per custodiar la imatge de la Mare de Déu i, segons creuen molts, per amagar el Sant Grial, per tal de protegir el secret més gran de la cristiandat entre les seves agulles de roca.
El Montsant: La Muntanya Santa: Al sud, el Montsant s'alça com el desert espiritual de la nació. Abans de les cartoixes, aquesta muntanya ja era un refugi d'eremites i místics que buscaven la comunicació directa amb Déu. El Montsant és el silenci que equilibra la força de Montserrat; és la reserva espiritual on es custodia la puresa del cristianisme primigeni que va arribar per l'Ebre.

IV. Tàrraco i el Tron de l'Imperi Mundial

L'etapa romana no va ser una ocupació, sinó la confirmació de Catalunya com a centre del món conegut.

August i la Capitalitat Mundial: L'emperador August va dirigir l'Imperi Romà des de Tàrraco durant el moment de màxima esplendor. Des d'aquí es van redactar lleis i es van enviar ordres que anaven de Britànnia fins a l'Egipte. Catalunya no era una província; era el cor polític del món.

Ponç Pilat i la Conexió amb la Passió: La llegenda que situa el naixement de Ponç Pilat a Tarragona vincula el destí de Jerusalem amb el de Catalunya. Aquest lligam explica per què la fe cristiana va arrelar tan profundament i tan ràpidament en aquesta terra: Catalunya estava destinada a jugar un paper protagonista en el drama de la redempció.

V. L'Arribada dels Apòstols i la Magdalena

La cristiandat catalana no és importada de Roma, sinó rebuda directament dels qui van conèixer Jesús.

Sant Jaume i els Fanalets de Lleida: L'apòstol va entrar per la Vall de l'Ebre. A Lleida, quan la foscor el va aturar, la providència va enviar àngels amb fanalets per a il·luminar el camí del primer evangelitzador. Aquesta llum divina és la

mateixa que ha guiat la nació a través dels segles.

Maria Magdalena a Corbera de Llobregat: Escapant de la persecució a Judea, la Magdalena no es va quedar a la costa; es va endinsar fins a les coves de Corbera de Llobregat. Allà, entre les roques roges que recorden la seva terra d'origen, hi va viure com a eremita i hi deixà una llavor de misticisme que encara avui es respira a la comarca del Baix Llobregat. Catalunya és, per tant, el refugi del llinatge espiritual de la cristiandat.

VI. Gothalània i el Nom de Catalunya

Amb la caiguda de Roma, la nació es reconeix a si mateixa com a l'hereva legítima de la civilització.
Gothalània: La fusió dels Gots i els Alans a Barcelona crea una nova aristocràcia europea. La capital de Galla Placidia a Barcelona és el bressol d'una noblesa que no es doblega davant d'altres reis i forja la idea de la Catalunya sobirana.

Otger Cataló i el Nom de la Terra: El cavaller Otger Cataló, acompanyat dels Nou Barons de la Fama, va recuperar la terra abans que cap altra força europea. El seu cognom es va convertir en el nom del país, i el seu pacte amb els altres barons és el germen de les nostres constitucions i llibertats: un rei que no és un tirà, sinó el primer entre iguals.

VII. La Senyera: El Segell de Sang

Tot aquest recorregut des de Túbal fins als Gots culmina en l'acte heroic de Guifré el Pilós. Quan l'emperador mulla els seus dits en la sang de la ferida de Guifré i marca les quatre barres sobre l'escut d'or, no està inventant una bandera; està segellant el destí d'una nació que té la fe de l'Ebre, la força d'Hèrcules, l'ordre d'August i la santedat de Montserrat i el Montsant.

Ramon Farré